

ದ್ರೌಪದೀ ಸ್ವಯಂವರ

[ಪಾತ್ರಗಳು : ದ್ರೌಪದ, ಕೀಚಕ , ಶಿಶುಪಾಲ , ಕೌರವ , ಕರ್ಣ , ದ್ರೌಪದಿ , ಭೀಮ , ಅರ್ಜುನ]

[ದ್ರೌಪದನ ಓಲಗ , ತೈತ್ತೈತದ್ವಿನ್ನ ದೇಂ.....]

ದ್ರೌಪದ : (ತ್ರಿವುಡೆ-1) ದಿನಮಣಿಯ ತೆರದಂತೆ ಶೋಭಿಪ | ವಿನಯಗುಣ ದ್ರೌಪದಾಖ್ಯ ಭೂಮಿಪ ||
ಅನುನಯದಿ ಪಾಂಚಾಲ ಪುರದೊಳು | ಒಲವಿನೋಲಗದಿ ||

ದ್ರೌಪದ : (ತ್ರಿವುಡೆ-1) ಜೀವ ಜೀವದ ಬೆಸುಗೆಯಂತಿಹ | ಕೋವಿದನು ಕುಂಭಜನು ವೈರದಿ ||
ರೀವಿಯೊಳು ಪಾಂಡವರ ಕಳುಹಿಸಿ | ಸೋಲಿಸಿದನೆನ್ನ ||

ದ್ರೌಪದ : (ತ್ರಿವುಡೆ-1) ಮನಸಿನೊಳು ನಾ ಕಿನಿಸಿನಿಂದಲಿ | ಎಣಿಸಿ ಶಿವನನು ಭಜಿಸಿ ಕರುಣದಿ || ತನುಜೆ
ತನುಜರ ಪಡೆದೆ ಹಗೆಯನು | ತರಿಯಲೆನುತಾ ||

ದ್ರೌಪದ : (ಅಷ್ಟ-1) ವರ ಕನ್ಯಾ ಮಣಿಯ ಸ್ವಯಂವರವೆಂದು ಭೂ | ಪರಿಗೆ ಬಿನ್ನಹ ಬರೆಸಿ || ಚರರ ಅಟ್ಟಿರಿ
ಎಲ್ಲಾ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಓಲೆಯ | ಸಹಿತುಡುಗೊರೆ ಇರಿಸಿ ||

[ಪದ್ಯಕ್ಕೆ ಕೀಚಕನ ಪ್ರವೇಶ]

ಕೀಚಕ : (ತ್ರಿವುಡೆ-2) ಬವರ ಚೌಪಟ ಮಲ್ಲನಾಗಿಹ | ದುರುಳ ಕೀಚಕನೋಲಗದಿ ತಾ || ಇರುತಿರಲು
ಬಂದಿರುವ ಪತ್ರವ | ವಾಚಿಸುತಲೀ ||

ಕೀಚಕ : (ತ್ರಿವುಡೆ-2) ಮತ್ಸ್ಯ ಲಾಂಛನ ಭೇದಿಸಿದ ವೀ | ರಾಧಿ ವೀರಗೆ ಕೊಡುವೆ ಎನುತಲಿ || ದ್ರೌಪದ
ಕಳುಹಿದ ವಾರ್ತೆಯಾಲಿಸಿ | ತಾನು ಪೊರವಂಟ ||

ಕೀಚಕ : (ತ್ರಿವುಡೆ-2) ಏರಿ ಮಣಿಮಯ ರಥವನಾಕ್ಷಣ | ಭಾರಿ ದಿಬ್ಬಣ ಕೂಡಿ ಪೊರಟನು || ಸಾರುವೆನು
ಪಾಂಚಾಲಕನುತಲಿ | ಭೂರಿ ಸಂತಸದಿ ||

[ಶಿಶುಪಾಲನ ಪ್ರವೇಶ , ತೈತ್ತೈತೈತೈತೈತೈ.....ದೀಗಣ]

ಶಿಶುಪಾಲ : (ತ್ರಿವುಡೆ-2) ಇತ್ತಲೊಂದಿನ ಚೈದ್ಯ ನೃಪತಾ | ನಿತ್ತನೋಲಗ ಸಚಿವರೊಡನೆಯೆ || ವೃತ್ರ
ವೈರಿಯ ಸಭೆಗೆ ತಾ ಮಿಗಿ | ಲೆನಿಪ ತೆರದಿ ||

ಶಿಶುಪಾಲ : (ಅಷ್ಟ-2)(ತತ್ತತೈ) ಮತ್ಸ್ಯ ಲಾಂಛನ ಭೇದಿಸಿ | ಪಾಂಚಾಲ | ಪುತ್ರಿಯ ತಹನೆನ್ನುತಾ ||

ಶಿಶುಪಾಲ : (ತ್ರಿವುಡೆ-2) ದಿಬ್ಬಣವನೊಡಗೊಂಡು ತಾನತಿ | ಅಬ್ಬರದಿ ಪೊರಡುವೆನು ಎನುತಲಿ ||
ಹಬ್ಬಕ್ಕೆತರುವಂತೆ ಪೊರಟನು | ಉಬ್ಬಿ ಮನದಿ ||

[ಕೌರವ ಮತ್ತು ಕರ್ಣರ ಪ್ರವೇಶ , ತೈತ್ತೈತದ್ವಿನ್ನ ದೇಂ.....]

ಕೌರವ : (ಮಾರವಿ-ಏಕ) ಇತ್ತಲು ಕೇಳ್ ಕುರು ತಿಲಕನು ತಾ ಸಂ | ಭ್ರಮದೊಳು ಆ ದಿನದಿ ||
ತರಣಿಜನನು ಒಡಗೂಡುತ ಸಭೆಯೊಳು | ವಿಭವದೊಳಿರುತ್ತಿದ ||

ಕೌರವ : (ಅಷ್ಟ) ಕೇಳಿದೆಯಾ | ಕರ್ಣ | ಕೇಳಿದೆಯಾ || ಕೇಳಿದೆಯಾ ಕರ್ಣ | ಪಾಂಚಾಲ ತರಳೆಯ |
ಪರಿಣಯದಾ ವಾರ್ತೆಯ || ಏಳು ಪೋಗುವ ಬಾರೊ | ವೇಳೆ ಕಳೆಯದೀಗ || ತಾಳಿ ಭಾಗ್ಯವ ನೀಡಿ |
ಏಳಿಗೆ ಗೈಯುವ ||

ಕರ್ಣ : (ತ್ರಿವುಡೆ-1) ಬನ್ನಿರೆನ್ನುವ ದ್ರುಪದ ಭೂಪನ | ಬಿನ್ನಹವ ಮನ್ನಿಸುತ ಬಲ ಸಂ || ಪನ್ನರಾಗಿಯೇ
ಪೊರಡುವಾ ನಾವ್ | ಇನ್ನು ತಡವ್ಯಾಕೆ ||

(ತ್ರಿವುಡೆ-2) ಭೇರಿ ಶಂಖ ನಗಾರಿಗಳು ಮಿಗೆ | ಭೋರಿಡುತ ನಾಲ್ವೆಸೆಯು ಕಂಪಿಸೆ || ಭೂರಿ
ಬಿರುದುಗಳಿಂದ ಪೊರಟನು | ಕೌರವೇಶ ||

[ಹೊರಡುತ್ತಾರೆ , ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಅಪಶಕುನವಾಗುತ್ತವೆ , ವಿಧವೆ, ಒಂಟಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ , ಕಟ್ಟಿಗೆ ಹೊರೆ ಇತ್ಯಾದಿ]

ಕರ್ಣ : (ಮಾರವಿ-ಏಕ) ಕಾಣುತಲಿದು ಮೊದಲಾದಪಶಕುನವು | ಕರ್ಣನು ವಿಸ್ಮಯದಿ || ಕ್ಷೋಣಿಪ
ಕೌರವ ರಾಯನೊಳಂದನು | ಮೇಣಿದನೆಲ್ಲವನು ||

ಕರ್ಣ : (ಅಷ್ಟ) ಹಲವು ದುಃಶಕುನವು ತೋರುವುದಲ್ಲ | ಫಲಗಾಣೆ ಇದರಿಂದ ಕೀರ್ತಿಯದಿಲ್ಲ || ಲಲನೆ
ಸೇರುವಳೆಂಬ ಯೋಚನೆ ಬೇಡ | ಕಲಹವೇ ದೊರೆವುದು ನಿಶ್ಚಯ ನೋಡಾ ||

[ಅಪಶಕುನಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕಡೆಗಣಿಸಿ ಪಾಂಚಾಲಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾರೆ]

ದ್ರುಪದ : (ಮಟ್ಟಿ) ಬಂದಿಹ ದೇಶದ ನರಪಾಲರುಗಳಾ | ಚಂದದಿಂ ಇದಿರುಗೊಂಡು || ಕುಂದು ಬಾರದ
ತೆರ ಉಪಚರಿಸುತ್ತಾಲಿ | ಎಂದನು ದ್ರುಪದರಾಯ ||

[ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಉಪಚರಿಸಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿದ ನಂತರ ದ್ರೌಪದಿಯನ್ನು ಕರೆತರುತ್ತಾರೆ]

ದ್ರೌಪದಿ : (ಚುರುಕು-ಏಕ) ಶೃಂಗಾರವಾದಳು ಪಾಂಚಾಲ ಬಾಲೆ | ಅಂಗಜಾತನ ಮದದಾನೆ ಸುಶೀಲೆ ||

ದ್ರುಪದ : (ಭಾಮಿನಿ) ಮುಂದೆ ಶರಗಳ ಇರಿಸಿ ಧನುವನು | ಗಂಧದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಪೂಜಿಸಿ ||
ಹೊಂದಿಸಿದರಾ ಮತ್ಸ್ಯ ಯಂತ್ರವ ಮೇಲೆ ಗುರಿಯಾಗಿ ||

ದ್ರುಪದ : (ಏಕ) ಭೂರಮಣರೆ ನೀವ್ ಭಾರಿಯ ಧನುವಿಗೆ | ಏರಿಸಿರೈ ಹೆದೆಯ | ನೀವ್ ಏರಿಸಿರೈ
ಹೆದೆಯ || ಮಾರನ ಹೂಗಣೆ ಕಬ್ಬಿನ ಬಿಲ್ಲಿದು | ಗುರಿ ತರುಣಿಯ ಹೃದಯಾ | ಮತ್ಸ್ಯದ | ಗುರಿ ತರುಣಿಯ
ಹೃದಯ ||

[ಮತ್ಸ್ಯ ಯಂತ್ರವನ್ನು ಭೇದಿಸುವಂತೆ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಅಮಂತ್ರಿಸುತ್ತಾನೆ , ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಾಗಿ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಾರೆ]

ಕೀಚಕ : (ತ್ರಿವುಡೆ-2) ಐಸಲೇ ಗುರುಮುಖದಿ ಕಲಿತುದ | ಕೀಸುಫಲ ದೊರಕಿದುದೆ ಭಾಪುರೆ || ಲೇಸು
ತೋರುವೆ ತನ್ನ ಬಲುಮೆಯ | ಈಸುಜನಕೆ ||

[ತೈದತ್ಯದತ್ಯದ.....ಕೀಚಕ ಕೈಲಾಗದೇ ಸೋತು ಹೋಗುತ್ತಾನೆ , ಶಿಶುಪಾಲ ಬರುತ್ತಾನೆ]

ಶಿಶುಪಾಲ : (ಅಷ್ಟ-2) ಸೊಕ್ಕಿದ ಧನುವಿದೇನು | ಬಗ್ಗಿಸುವೆನು | ಲೆಕ್ಕಿಸೆ ಎನುತದನು || ಧಿಕ್ಕನ್ನೆದಿದ
ಭೂಪನು | ಮೋರೆಗೆ ಮುನು | ಕಿಕ್ಕಿ ಹಿಂದಕೆ ಸೇರ್ದನು ||

[ತೈದತ್ಯದತ್ಯದ.....ಶಿಶುಪಾಲ ಕೈಲಾಗದೇ ಸೋತು ಹೋಗುತ್ತಾನೆ , ಕರ್ಣ ಬರುತ್ತಾನೆ]

ಕೀಚಕ : (ತ್ರಿವುಡೆ-2) ನೋಡಿದನು ಕಲಿ ಕರ್ಣನಗ್ಗದ | ರೂಢಿ ಪಾಲರ ಸದೆದ ಧನುವ ವಿ || ಭಾಡಿಸುವೆ
ರಾಯಂಗೆ ತರುಣಿಯು | ಜೋಡಿಯಹಳು ||

[ತೈದತ್ಯದತ್ಯದ.....ಕರ್ಣನು ಧನುವನ್ನು ಮುಟ್ಟಲು ಹೋದಾಗ ದ್ರೌಪದಿ ತಡೆ ತಡೆ ಎನ್ನುತ್ತಾಳೆ]

ದ್ರೌಪದಿ : (ವಚನ) ನಾಹಂ ವರಯಾಮಿ ಸೂತಂ ||

[ನಾನು ಸೂತನನ್ನು ವರಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುತ್ತಾಳೆ , ಕರ್ಣನು ಅವಮಾನದಿಂದ ಹಿಂದೆ ಸರಿಯುತ್ತಾನೆ , ಕೌರವ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಾನೆ]

ಕೌರವ : (ಭೈರವಿ-ಏಕ) ಕೃತಕದ ಚಾಪವ ಮುರಿದು | ನೃಪ | ಸುತೆಯನು ಮುಂದಲೆ ಪಿಡಿದು ||
ಖತಿಯಿಂದೆಳೆತಹೆನೀಗ | ಏ | ನ್ನತ ಕೌರವ ಪೊರಟಾಗ ||

[ತೈದತ್ಯದತ್ಯದ.....ಕೌರವ ಕೈಲಾಗದೇ ಸೋತು ಹೋಗುತ್ತಾನೆ , ಯಾರಿಂದಲೂ ಕೈಲಾಗದೇ ಇದ್ದಾಗ ದ್ರೌಪದನು ಸಭೆಯನ್ನು ನೋಡಿ
ಇನ್ನೂ ಯಾರಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಬನ್ನಿ ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ , ಆಗ ಸಭೆಯಿಂದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ವೇಷದ ಭೀಮಾರ್ಜುನರು ಬರುತ್ತಾರೆ]

ಭೀಮಾರ್ಜುನರು : (ತ್ರಿವುಡೆ-1) ಭೀಮ ಫಲುಗುಣರಿತ್ತ ವಿಪ್ರರ | ಸುದತಿಯರ ಭೂಭುಜರ ಪರಿ ಹಾ ||
ಸೈದ ನುಡಿಯ ಆಲಿಸುತ ಬರುತಿರೆ | ಸಭೆಯ ಮಧ್ಯದಲಿ ||

ಭೀಮ : (ಜಂಪೆ-2) ಪರಮ ವಿಕ್ರಮಿಗಳಹ ಧರಣೀಶರಿದಕೆ | ಕರ ವಿರಿಸೆ ಧಿಕ್ಕರಿಸಿತೇನೆಂಬೆ || ಪರಿಕಿಸೈ
ತಮ್ಮ ನೀ ಬಾಹು ವಿಕ್ರಮದಿಂದ | ಪರಿಭವವೊ ಪರಿಣಯವೊ ಕಾಂಬೆ ||

ಅರ್ಜುನ : (ತ್ರಿವುಡೆ-2) ಥಳ ಥಳಿಪ ಶರವೈದ ಹೊಂದಿಸಿ | ಸೆಳೆದನಾ ಕರ್ಣಾಂತ ತಿರುವನು || ಹೊಳೆವ
ಯಂತ್ರವ ಭೇದಿಸಿದ ನತಿ | ಚಳಕದಿಂದ ||

[ತೈದತ್ಯದತ್ಯದ.....ಅರ್ಜುನನು ಮತ್ಸ್ಯ ಯಂತ್ರವನ್ನು ಭೇದಿಸುತ್ತಾನೆ]

ದ್ರೌಪದಿ : (ಜಂಪೆ-2) ತೆರಳಿ ಪರಿಮಳ ಭರಿತ | ವರ ಪುಷ್ಪ ಮಾಲೆಯನು || ವರನ ಕೊರಳ್ಗಿಕ್ಕಿದಳು |
ಹರುಷದಲಿ ಬಾಲೆ ||

[ದ್ರೌಪದಿಯು ಅರ್ಜುನನ ಕೊರಳಿಗೆ ಮಾಲೆ ಹಾಕುತ್ತಾಳೆ , ಕೂಡಲೇ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಕೌರವ ಓಡಿ ಬರುತ್ತಾನೆ]

ಕೌರವ : (ತ್ರಿವುಡೆ-2) ಕಂಡಿರೇ ಪಾಂಚಾಲ ನೃಪನು | ಧ್ವಂಡತನವನು ಸಕಲ ಪೃಥ್ವೀ || ಮಂಡಲೇಶರ
ಮಾನವನು ಸಲೆ | ಖಂಡಿಸಿದುದ ||

[ಕೌರವ ಕರೆದಾಗ ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದಾಗಿ ಬರುತ್ತಾರೆ]

ಇತರ ರಾಜರು : (ಅಷ್ಟ-2) ಎದ್ದರು ಭೂಪಾಲರು | ಈ ಮಾತಿಗೆ | ಕೃದ್ಧರಾಗುತ ಪೇಳ್ವರು || ಮದ್ದಿವೆ
ಇವಗೀಕ್ಷಣ | ಉಡುವೆವಿನ್ನು | ಹದ್ದಿಗೆ ಪಾಂಚಾಲನ ||

[ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದಾಗಿ ದ್ರುಪದನನ್ನು ಹೊಡೆಯಲು ಹೋದಾಗ ಭೀಮಾರ್ಜುನರು ಅವರನ್ನು ತಡೆಯುತ್ತಾರೆ]

ಕೀಚಕ : (ಅಷ್ಟ-2) ಏನನುಸುರುವೆಯೋ | ಭೂಸುರ ನೀ | ಏನನುಸುರುವೆಯೋ || ಹೀನರಂದದಿ
ಎಮ್ಮೊಳ್ | ರಣಕೆ ನಿಲ್ಲುವುದುಂಟೆ | ಏನನುಸುರುವೆಯೋ ||

ಅರ್ಜುನ : (ಮಟ್ಟಿ) ವೀರ ಪಾರ್ಥ | ಏರಿ ಬರುತ | ವೈರಿ ದಳವನು || ಮೀರಗೊಡದೆ | ತುರುಬಿ ಸರಳ |
ಮಳೆಯ ಗರೆದನು ||

ಕೌರವ : (ಅಷ್ಟ-2) ನಿನ್ನಂಥ ಕೋಟಿ ವಿಪ್ರರಿಗೆ | ನಿತ್ಯ | ಅನ್ನ ದಾನವ ಈವ ಬಗೆಗೆ || ಕನ್ನೆಯ ವಿಮಲ ಸ್ವ
| ರೂಪವ ನೋಡಿದು | ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಂದೆಯೇನು ||

ಭೀಮ : (ಮಟ್ಟಿ) ಇತ್ತ ಭೀಮ | ಸೇನ ಅರಿಗ | ಳನ್ನು ತರುವಿಲಿ || ಎತ್ತಿ ಚೆಲ್ಲ | ಬಡಿಯುತ್ತೈತ | ರಲ್ಕೆ
ರಣದಲಿ ||

[ಭೀಮಾರ್ಜುನರು ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಹೊಡೆಯುವಾಗ ಸೋತಂತಹ ಕೌರವನು ಯುದ್ಧ ನಿಲ್ಲಿಸಿ]

ಕೌರವ : (ಅಷ್ಟ-1) ಅಸಮರೊಡನೆ ಯುದ್ಧ ತರವೇ | ಶ್ರೇಷ್ಠ | ವಸುಮತಿ ವಲ್ಲಭರಿಗೆ ಶ್ರೇಯಸ್ಕರವೇ ||
ಧುರವ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ನಮ್ಮ ಪುರಕೆ | ಹಿಂದೆ | ಪೋಗುವುದೊಳ್ಳಿತು ತಿರುಗಿ ಏನೆಂಬೆ ||

ಕೌರವ : (ಜಂಪೆ-2) ಬರಿದೆ ಸಮರದಿ ಧರಣಿ ಸುರರ ಹತ್ಯೆಯ ಗೈಯೆ | ಉರುತರದ ದೋಷ
ಬಹುದಿದು ||

[ಯುದ್ಧವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಎಲ್ಲರೂ ಉಪಾಯದಿಂದ ತೆರಳುತ್ತಾರೆ , ಅರ್ಜುನ-ದ್ರೌಪದಿಯರಿಗೆ ಆರತಿ ಎತ್ತುತ್ತಾರೆ]

* * * * *